

A könyvtár 2017 elején elkészítette középtávú stratégiai koncepcióját, amiben az egyetem fejlesztési tervében meghatározott célokhoz igazítva kijelölte a könyvtári szolgáltatások fejlesztésének prioritásait a 2017-2019. időszakra vonatkozóan.

A könyvtár működési feltételeiben 2019-ben alapvető változás történt. 2019. július 1-jétől a Budapesti Corvinus Egyetem jogi státusza megváltozott, az eddigi állami felsőoktatási intézmény helyett alapítványi fenntartású közhasznú magán felsőoktatási intézménnyé vált. A fenntartó a Maecenas Universitatis Corvini Alapítvány. A könyvtár továbbra is nyilvános egyetemi és tudományos könyvtárként működik tovább.

Ez a rendkívüli jelentőségű változás az egyetem részéről rövid határidejű, de alapos előkészítést igényelt, ugyanakkor nyilvánvalóan számos, az alapokat érintő további változási folyamatot indukált. Elsőként megtörtént az egyetem szervezetének és működési rendjének átalakítása. Ezzel részben párhuzamosan elindult a megújulási folyamat projektek keretében történő megtervezése és megvalósítása. Várhatóan hamarosan sor kerül az egyetem gyökeresen új, hosszú és középtávú stratégiájának kidolgozására.

Ebben a helyzetben kezdtünk neki a könyvtár előtt álló új fejlesztési célok kijelölésének. Alapos megfontolás után úgy döntöttünk, hogy a 2017-2019 évekre szóló stratégiai fejlesztési koncepciókat felülvizsgáljuk, és a szükséges módosításokat megtéve meghosszabbítjuk érvényességét 2020 végéig. Részben azért, mert az egyetem új stratégiája még nem áll rendelkezésünkre, mint olyan keret, ami igazodási pontként szolgál szolgáltatási céljaink meghatározásához, részben pedig azért, mert fejlesztési céljaink legtöbbje továbbra is érvényesnek tekinthető.

A stratégiai koncepcióban az egyes célokhoz rendelt tevékenységekben meghagytuk azokat, amelyek időközben már megvalósultak. Ezek mellett szerepelnek azok, amelyeken még tovább dolgozunk, és bekerült néhány új, az időközben jelentkező igényekre válaszolni kívánó tevékenység is.

A stratégiai koncepció következő felülvizsgálatára, illetve új koncepció kidolgozására 2020 végén, 2021 elején kerül sor.

Budapest, 2020. 02. 20.

Nagy Zsuzsanna

**BUDAPESTI
CORVINUS
EGYETEM**

**EGYETEMI
KÖNYVTÁR**

**Budapesti Corvinus Egyetem
Egyetemi Könyvtár
Középtávú stratégiai koncepció
2017-2019
Módosított változat**

Budapest,
2020.02.20.

Tartalom

Jövőkép	2
A könyvtár helyzete	2
Gazdálkodási-irányítási környezet	2
Infrastruktúra	3
Munkatársak, szervezeti kultúra	3
Szolgáltatások	3
Részvétel a magyar könyvtári ellátásban	4
A stratégia kulcsterületei	5
1. Felhasználók/érdekeltek kiszolgálása	5
2. Kutatástámogatás	5
3. Gyűjtemény	6
4. Nemzetköziesítés	6
5. Közönségkapcsolatok	7
6. Szervezeti kultúra	7
7. Minőség, adatvezérelt döntések	8

A Budapesti Corvinus Egyetem Egyetemi Könyvtára – mint az egész életen át tartó tanulás egyik alapintézménye – a tudás megszerzését és új tudás létrehozását segíti oktató, információ-közvetítő, szolgáltató és közösségformáló tevékenységével. Célja az Egyetemen folyó oktatás, az egyéni és csoportos tanulás és tudományos kutatás támogatása minőségi szakirodalmi és egyéb tudományos forrásokhoz való hozzáférés biztosítása és a tudományos eredmények széleskörű disszeminációja révén. Ennek érdekében

- egyedülálló gyűjteménnyé rendezi, feltárja, és rendelkezésre bocsátja az Egyetemen oktatott és kutatott tudományok hazai és nemzetközi irodalmát
- a jelen és a közeljövő igényeit előrevetítő, a kutatói tevékenységet és a tanulási élményt gazdagító szolgáltatásokat nyújt
- megőrzi és bemutatja az egyetem és a magyar közgazdaság-tudomány tárgyiasult örökségét és szellemi értékeit
- egyéni és csoportos tanulásra, kutatásra, valamint közösségi és kulturális életre lehetőséget biztosító közösségi teret működtet.

Jövőkép

A 2017-2019. időszakban a könyvtár az egyetem olyan szolgáltató szervezeti egysége, amely

- működésének középpontjába az egyetem hallgatóit és oktatóit állítja
- hatékony és együttműködésen alapuló szolgáltatásaival a hallgatói élmény és teljesítmény magasabb szintre emelését és az oktatók kutatási teljesítményének növelését szolgálja

elősegítve ezzel az egyetem stratégiai céljainak elérését.

A könyvtár által vallott értékek

- A felhasználók legmagasabb szintű kiszolgálása
- A hozzáférhetőség, az esélyegyenlőség és a sokszínűség biztosítása
- Az együttműködés kultúrája: a könyvtáron belül, az egyetemi közösségen belül és a szélesebb közösséggel egyaránt
- A tudás, a tanulás és az innováció előmozdítása
- Szakmailag elkötelezett, etikus és felelős munkavégzés

A könyvtár helyzete

A Budapesti Corvinus Egyetem Egyetemi Könyvtára jól működő, az egyetem oktatói és hallgatói által fontosnak értékelt szolgáltatásokat nyújtó szervezeti egység, egyben a külső felhasználók körében is népszerű nyilvános könyvtár. Ezt mutatja a beiratkozott olvasók és a személyes látogatások nagy száma is. A hazai könyvtárak, különösen a felsőoktatási könyvtárak körében szakmai megítélése jó. Hazai és nemzetközi szakmai kapcsolatai kiterjedtek, a jó gyakorlatok átadását és átvételét egyaránt segítik.

Gazdálkodási-irányítási környezet

A könyvtár működési feltételeiben 2019-ben alapvető változás történt. 2019. július 1-jétől a Budapesti Corvinus Egyetem jogi státusza megváltozott. állami felsőoktatási intézményről alapítványi fenntartású közhasznú magán felsőoktatási intézménnyé vált. A fenntartó a Maecenas Universitatis Corvini Alapítvány. A könyvtár működési környezetét továbbra is meghatározza az Egyetem mindenkori gazdasági helyzete, a fenntartó alapítvány stratégiai és rövidebb távú céljai, intézkedései, ennek jogi és finanszírozási következményei, valamint az egyetemnek a hazai és nemzetközi felsőoktatási piacon elfoglalt pozíciója. Az elmúlt öt-hat évben – már a magán intézménnyé válást megelőzően is - a belső, egyetemi gazdálkodási és irányítási környezetben gyökeres változások következtek be. A 2010- 2013.

közötti lefelé tartó és nehezen átlátható évek után, 2014-től kezdődően a helyzet javult, elsőként az irányítási rendszer, majd a finanszírozási források terén is. A 2014. év nagy horderejű változása volt a kancellári rendszer bevezetése. A könyvtárak a felsőoktatási törvény értelmében ettől fogva a kancellár felügyeletével végezték munkájukat. A Könyvtár számára a 2014-15. év meghatározó feladata volt az egyetem budai campusának Entz Ferenc Könyvtár és Levéltárával való integráció megtervezése és fokozatos megvalósítása. 2015 őszén a fenntartó minisztérium döntött a Budai Campus három karának a Szent István Egyetemhez csatolásáról, így még ugyanebben az évben vált szükségessé a szétválás lépéseinek ütemezése és végrehajtása. 2016 februárjától a könyvtár Egyetemi Könyvtár néven az egyetem könyvtári ellátását kizárólagosan végző szolgáltató szervezeti egysége. 2020 január 1-től az Egyetem új működési rendjében a könyvtár a Rektori Szervezeten belül mint a Kompetencia Központok egyike a kutatási rektorhelyettes irányításával végzi feladatait.

Infrastruktúra

A könyvtár fizikai infrastruktúrája kedvező, a tíz éves épület nagyjából megfelel a felhasználói igényeknek. Az egyetem 2007-ben birtokba vett Közraktár utcai épülete, amelyben a könyvtár is helyet kapott, PPP konstrukcióban épült, ebből eredően a belső terek felhasználói igényekhez, megváltozott tanulási szokásokhoz igazodó átalakítása nehezen valósítható meg. Az informatikai infrastruktúra – az egyetem egészéhez hasonlóan – elmarad a kor követelményeitől mind a fizikai berendezéseket, mind a hálózati lehetőségeket és az alkalmazásokat tekintve. Az egyetemi tartalmak szolgáltatására és archiválására szolgáló repozitóriumok bővítése a tárhely szűkössége miatt nehézségekbe ütközik. Digitalizáláshoz megfelelő berendezésekkel a könyvtár nem rendelkezik.

Jelentős és pozitív változás a Székesfehérvári Campuson 2019-ben átadott új könyvtár, ami szeptember 1-én kezdte működését, a Campus hallgatóinak könyvtári kiszolgálását.

Munkatársak, szervezeti kultúra

Az elmúlt 10 év 31 %-os létszám csökkentése következtében a könyvtár munkatársi létszáma hasonló méretű egyetemi könyvtárakhoz viszonyítva alacsony. A túlnyomóan felsőfokú végzettségű munkatársi gárda elkötelezett és lelkiismeretes, de a könyvtári munkában a korábban megszerzett tudás és készségek a technológiai fejlődés jelenlegi üteme mellett gyorsan avulnak. A szervezeti kultúra átalakulóban van, de a változások elfogadása, az egyéni kezdeményezések és kiemelkedő teljesítmények elismerése, az önálló, egyéni- és csapatmunka, a folyamatos formális és informális tanulás szükségességének elfogadása terén sok a tennivaló. 2019-ben jelentős személyi változások történtek, négy munkatársa távozott, ugyanakkor öt új munkatárs belépett, akik közül ketten a Székesfehérvári Campus könyvtárában dolgoznak.

Szolgáltatások

A könyvtár szolgáltatásai és az ezt támogató háttérmunka sokat változott az elmúlt években. A tevékenységstruktúrában elmozdulás történt a könyvtári alaptervékenységek felől az egyetemi oktatóknak nyújtott személyre szabott és az olvasóknak nyújtott alapvetően egységesített, de egyre inkább szegmentált és kisebb mértékben személyre szabott szolgáltatások felé. Az olvasótermi szolgáltatások, a tájékoztatás-eligazítás, a helyben olvasás biztosítása továbbra is alapvető, ezen belül a kölcsönzés súlya kissé csökken. Megnőtt a hallgatóknak nyújtott tanulástámogatási szolgáltatások szerepe, egyre több lehetőséget kínálunk számukra az információs források használatához és az egyetemi sikerességhez szükséges készségek elsajátítására. Ugyancsak egyre fontosabb könyvtárosi feladat az oktatók-kutatók publikációs tevékenységének és az ezzel kapcsolatos nyilvántartási kötelezettségének (MTMT) a támogatása. Az egyetem tudományos teljesítményének disszeminációját, tudásvagyonának láthatóvá tételét szolgálják a könyvtár által működtetett elektronikus intézményi repozitóriumok (Corvinus Kutatások, Corvinus Disszertációk, Szakdolgozati/TDK archívum). A hallgatói szolgáltatások terén

egyelőre megoldatlan a korszerű többszöröségi lehetőségek biztosítása, ami nem kizárólag könyvtári feladat. 2016-ban a szolgáltatási feladatok kibővültek a Székesfehérvári Campusra felvett hallgatók könyvtári ellátásának megszervezésével.

Részvétel a magyar könyvtári ellátásban

A könyvtár a magyar könyvtári ellátórendszer aktív szereplőjeként és az Országos Dokumentumellátó Rendszer tagjaként végzi nyilvános könyvtári feladatait. Részt vesz – többek között – az országos közös katalógus építésében, könyvtárközi kölcsönzést végez, részt vesz a magyar szakfolyóiratokat analitikusan feltáró adatbázis építésében, gyakorló helyként segíti a könyvtárosképző intézmények oktatási tevékenységét. Tagja a tudományos tartalmak beszerzésére létrejött Elektronikus Információs szolgáltatás (EISZ) nemzeti programnak. Számos hazai és külföldi könyvtárral folytat szakmai együttműködést, részt vesz hazai és nemzetközi könyvtári szakmai szervezetek munkájában.

SWOT

A stratégia kulcsterületei

Az Egyetem Intézményfejlesztési tervében kiemelt stratégiai súlypontoknak megfelelően a Könyvtár célja

1. Felhasználók/érdekeltek kiszolgálása

Cél: A tanulás és oktatás támogatása a hazai és regionális piacvezető pozíció megerősítése és megtartása, valamint az oktatási-tanulási módszerek megújítása érdekében

A tudományos és szakmai információ felhasználásának módja drasztikusan megváltozott. A felhasználók olyan forrásokat és szolgáltatásokat keresnek, sokszor a könyvtáron kívül, amelyek a legegyszerűbben és leghatásosabban kielégítik az igényeiket. Ugyanakkor továbbra is igényt tartanak a könyvtárra, mint olyan térre, ahol az infrastruktúra, a források és a szolgáltatások egy helyen találhatóak. A könyvtár ezért arra törekszik előfizetett, tulajdonolt és saját előállítású forrásait intuitív és egyszerű módon elérhetővé tenni. Minden támogatást megad az oktatóknak és hallgatóknak a szakirodalomhoz és információhoz való hozzáférés érdekében.

A megvalósítás legfontosabb tevékenységei

- 1.1. a minőségi szakirodalomhoz/információhoz való hozzáférést segítő virtuális környezet biztosítása az integrált könyvtári rendszer megújítása és egyéb alkalmazásokhoz kapcsolása révén
- 1.2. olyan fizikai és informatikai környezet biztosítása, amely segíti a mobil eszközöket, korszerű alkalmazásokat és kutatási módszereket használó olvasókat
- 1.3. tanulási kompetencia központ létrehozása és működtetése, a tanulástámogatás új formáinak bevezetése az oktatói közösséggel együttműködve: dolgozatírást segítő speciális tréningek, ráépülő egyéni és csoportos konzultációval, tanulási készségek fejlesztését szolgáló tanácsadás, hallgatói sikerességet támogató online segédletek kidolgozása
- 1.4. a hagyományos könyvtári tájékoztatási tevékenység átalakítása a korszerű igényeknek és formáknak megfelelően
- 1.5. a könyvtári terek átalakítása a megváltozott egyéni és csoportos tanulás, feladatmegoldás elősegítésére, tanulási csomópont létrehozása (konzultációs szobák, övezetek számának növelése, különböző zajsztintű övezetek kialakítása, rugalmas térhasználat, oktatói-hallgatói találkozási pontok kialakítása)
- 1.6. RFID technológián alapuló önkiszolgáló kölcsönzés bevezetése
- 1.7. a fogyatékos hallgatókat segítő könyvtári szolgáltatások fejlesztése

2. Kutatástámogatás

Cél: Az eredményes kutatási és publikációs tevékenység támogatása

A kutatómunka egyes fázisai, különösen a tudományos kommunikáció szokásai és csatornái jelentősen megváltoztak. Ugyancsak változóban van az egyéni és szervezeti tudományos teljesítmény hazai értékelésének módja és eszközei. A könyvtár fontos feladata, hogy háttér szolgáltatásokkal és adekvát digitális kutatási infrastruktúra kiépítésével segítse a kutatókat a kutatási folyamat egyes fázisainak lerövidítésben, publikációik megjelentetésében, megnövekedett adminisztratív terheik csökkentésében.

A megvalósítás legfontosabb tevékenységei

- 2.1. a kutatástámogatás kiterjesztése a teljes kutatási folyamatra
- 2.2. az oktatói publikációk és kapcsolódó adatok nyilvántartásának támogatása, az egyetemi publikációs eredmények láthatóságának és ellenőrizhetőségének biztosítása
- 2.3. a különböző publikációs nyilvántartási rendszerek közötti kapcsolat megteremtése

- 2.4. a nemzetközi akkreditációs folyamatokat és az egyetemi kutatási stratégiát segítő tudományelemzési műhely létrehozása az egyetem egyéb kutatástámogató szervezeti egységeivel együttműködve.
- 2.5. a kutatási adathalmazok kezelésének, megőrzésének segítése, tanácsadó szolgáltatás működtetése, technikai támogatás
- 2.6. az egyetem érdekkörében megjelentetni kívánt – alapvetően digitális - tudományos és szakmai kiadványok kiadói folyamatának koordinálása, előkészítése, az ehhez tartozó feladatok elvégzése
- 2.7. az Egyetem tudástérképének, az oktatók egyedi szakértelmének nyilvános megjelenítése az egyetemi honlapon
- 2.8. a megváltozott tudományos kommunikáció és a nyitott tudomány elveinek elősegítése, és az ehhez szükséges módszertani támogatás nyújtása az Egyetem mint szervezet és az oktatók-kutatók számára (részvétel egyetemi politikák kialakításában, nyílt hozzáférésű közzététel, tudományos hálózatok, alternatív mérőszámok megismertetése)
- 2.9. az egyetemen született tudományos publikációk nyílt hozzáférésű közzétételének gyakorlati támogatása

3. Gyűjtemény

Cél: A könyvtár egyedi értékű gyűjteményének fejlesztése, megőrzése és a használat elősegítése

A könyvtár Magyarországon egyedi értékű gyűjteménnyel rendelkezik a közgazdaság-tudomány és gazdálkodástudományok területén. A régi gyűjtemény megőrzése, lehetőség szerinti bővítése, feltártságának növelése és a használat elősegítése alapvető feladat. Az új típusú, új formátumú, többnyire digitális dokumentumok beszerzése, kezelése és szolgáltatása új kihívásokat jelent. A könyvtár előtt kettős feladat áll, a gyűjtemény fogalmának átértelmezése révén egyszerre biztosítani a törzs dokumentum állomány – hatékonysági szempontokat is szem előtt tartó – megőrzését, és a hozzáférés és a ráépülő szolgáltatások optimalizálását.

A megvalósítás legfontosabb tevékenységei

- 3.1. a retrospektív katalogizálás és a tervszerű apasztás gyorsítása az állomány teljes számítógépes feldolgozottsága érdekében
- 3.2. az egyetemen és esetleges külső forrásokban fellelhető, tudománytörténeti jelentőségű dokumentumok integrálása a gyűjteménybe
- 3.3. digitalizálási tevékenység indítása a muzeális és egyetemtörténeti gyűjtemény megőrzése és kutathatósága érdekében, a Nemzeti Digitalizálási Stratégiához illeszkedve
- 3.4. az új kutatási területek szakirodalmi ellátottságának biztosítása, a gyűjtemény tematikus bővítése
- 3.5. az e-könyvek és a használók által vezérelt vásárlások arányának jelentős növelése a könyvállományon belül
- 3.6. a magyar impresszumú dokumentumállomány tartós megőrzésének illesztése az országos könyvtári rendszerhez, együttműködés a hasonló gyűjtőkörű egyetemi könyvtárakkal

4. Nemzetköziesítés

Cél: Az egyetem törekvéseinek támogatása a nemzetközi beágyazottság növelése terén

Az Egyetem erősíteni kívánja nemzetközi jelenlétét, bővíti idegen nyelvű és közös diplomát adó képzéseit. Célja a hallgatói és oktatói mobilitás növelése és a nemzetközi kutatási hálózatokban való részvétel ösztönzése. A könyvtár speciális szolgáltatásaival segíti e célok elérését.

A megvalósítás legfontosabb tevékenységei

- 4.1. a nemzetközi akkreditációs eljárások könyvtári támogatása
- 4.2. az olvasói terek minden szolgáltatási pontján angol nyelvű kommunikáció
- 4.3. a könyvtárhasználati és tanulástámogató szolgáltatások kiterjesztése angol nyelvre
- 4.4. a könyvtári munkatársak angol nyelvi továbbképzése

5. Közönségkapcsolatok

Cél: A könyvtár láthatóságának és kihasználtságának növelése hatásos kommunikáció révén, a könyvtár értékének demonstrálása

A felmérések, visszajelzések és gyakorlati tapasztalatok azt mutatják, hogy a felhasználók számos könyvtári forrást és szolgáltatást azért nem használnak ki, mert nem tudnak róla. A könyvtárnak be kell mutatnia azt az értéket, amit tevékenységével, szolgáltatásaival az intézményi célok eléréséhez hozzáad. A kommunikáció javításával, kétoldalú információáramlás kiépítésével ismertté és relevánssá kell tenni a könyvtár szolgáltatásait.

A megvalósítás legfontosabb tevékenységei

- 5.1. a partneri kapcsolatok erősítése és kommunikációs mechanizmusok kialakítása egyetemen belül és kívül az összes érdekelt bevonásával, az igények és elvárások feltérképezésére
- 5.2. kommunikációs stratégia kidolgozása, a kommunikációs csatornák kibővítése
- 5.3. hallgatói segítő csapat bevonása a könyvtár marketing és dizájn-kommunikációs tevékenységébe megfelelő ösztönzés kialakításával
- 5.4. az egyetem és a könyvtár hagyományait, értékeit bemutató rendezvények, konferenciák, kiállítások szervezése helyi és nemzeti szinten a valós és virtuális térben

6. Szervezeti kultúra

Cél: Előremutató, az egyéni és szervezeti teljesítményeket ösztönző szervezeti kultúra kialakítása, erősítése

Az Egyetem stratégiai céljainak megfelelően a könyvtár feladata a nemzetközi mércével mérhető tudományos tevékenység és a nemzetközileg is versenyképes oktatás támogatása. Ennek elérése csak elkötelezett, a változásokhoz alkalmazkodni tudó, azokat elfogadó, jól képzett munkatársi gárdával lehetséges. A jövőről való közös gondolkodás világossá teszi az új szaktudás megszerzésének szükségességét, az egyéni szakmai pályaeépítés lehetőségeit, különböző képességekkel és tudásokkal rendelkező munkatársak megtartása mellett újak munkába állítását. A kiemelkedő teljesítmény és a munkával való elégedettség csak az egyéni és a szervezeti, vezetői magatartások eredményeként, közös munka révén jöhet létre.

A megvalósítás legfontosabb tevékenységei

- 6.1. az egyéni pályaeépítési utakat és a továbbképzési szükségleteket is kijelölő könyvtári humánpolitika kialakítása
- 6.2. kompetenciafejlesztés a minőség irányába mutató humánpolitikai döntések és a munkatársak szervezett és belső továbbképzése révén, a folyamatos tanulás szükségességének tudatosítása
- 6.3. az egyéni és szervezeti egység szintű teljesítményértékelés rendszerének következetesebb alkalmazása a kiemelkedő teljesítmények elismerésére és ösztönzésére
- 6.4. az egymástól elkülönülő munkafolyamatok integrálása egységes könyvtári szolgáltatási modell alapján
- 6.5. az önálló projekt és csapatmunka ösztönzése

7. Minőség, adatvezérelt döntések

Cél: A minőségbiztosítás szerepének erősítése az egyenletesen magas szintű szolgáltatások biztosítása és a felhasználói élmény javítása érdekében

A felhasználói igények és a szakmai, intézményi környezet változásainak figyelemmel kísérése és megértése nélkül nem lehetséges korszerű és releváns szolgáltatások nyújtása. A fejlesztési javaslatok közötti választás, a prioritások kialakítása egyben erőforrás-allokációs döntés is. A működésre, szolgáltatásokra vonatkozó kvalitatív és kvantitatív adatok – beleértve a felhasználói véleményeket is – összegyűjtése és elemzése alapján lehetséges csupán megalapozott fejlesztési döntéseket hozni. A minőség iránti elkötelezettség, a minőségelvű irányítás alapfeltétele a használói igények magas szintű kielégítésének.

A megvalósítás legfontosabb tevékenységei

- 7.1. a Könyvtár szervezeti önértékelésének elvégzése a Könyvtári Közös Értékelési Keretrendszer alapján
- 7.2. az önértékelés eredményének beépítése a stratégiába és politikákba
- 7.3. az Emberi Erőforrások Minisztériuma által meghirdetett „Minősített Könyvtár” cím megpályázása